

Ofre saa store, at de fortjene til alle Tider at blive mindede. De Skygger, der stige frem for vore Øjne saa mange Aar efter, tale deres tavse Sprog om Lidelser, som et Folk har udstaaet, og om Ofre, som et Folk har ydet. Jeg vil selv være med til at agte og anerkende et Folks Historie, men jeg vil kræve, at enhver Tid danner sig sin Lære, bygger sin Opfattelse af, hvad der skal gøres for vort Værn, for vor Uafhængighed, for en god national Sag. Jeg benægter, at man kan drage de Kendsgjerninger, man mener at kunne hente fra gamle Dage, frem og sige, at hvad der har været gyldigt for en eller for flere Menneskealdre siden, ogsaa er gyldigt nu den Dag i Dag. Der vokser nye Kræfter frem, nye Tanker, nye Anskuelse frem, som ogsaa pege paa en ny Art af Lovgivning, der gaar ud over de gamle nationale Grænser og skaber en ganske anden Opfattelse af, hvad Menneskeheden bør, end den, der gjaldt i vore Fædres og Bedstefædres Tid.

Man har glemt, at der er sket overordentlig store Fremskridt, f. Eks. paa det militær-tekniske Omraade, siden 1864, jeg vover at sige uhyggelige Fremskridt. Jeg nævner, at der er ofret ganske betydelige Summer fra den danske Stats Side siden 1864. Der er blevet nævnt et Tal her af et æret Medlem, nemlig 700 Millioner Kr. Det er ganske sikkert for lavt; jeg tror, man uden Overdrivelse kan sige — jeg har Tal, der sigte til at godtgøre dette —, at det er 1,000 Millioner Kr., der ere ofrede derpaa, foruden hvad der paa anden Vis maa siges at være gaaet tabt for Landet derved, at store Dele af Landets Ungdom have maattet ofre en stor Del af deres Tid for at gaa i Trøjen. Jeg nævner, at Konkurrencen mellem Landene bliver voldsommere; jeg nævner, at Jernrustningen er ved at tynde alle de Lande til Jorden, der ville være med i dette frygtelige Kapløb. Der var i 1905 en Fredshær i Europa paa $4\frac{1}{2}$ Mill. Soldater; dette Tal er selvfølgelig for lavt nu, men det viser jo, hvor kolossal Udskrivningen er af den Ungdom, der skal staa parat til at slaa løs. Og det var i aarlig Udgift den Gang ikke mindre end 6 Milliarder Mark, saa stor var den Sum, der benyttedes for at holde Militarismen oppe. Det vil da ikke undre os, at der er proklameret Krig imod Krig, og at denne Krig jo paa sin Vis ogsaa proklameres af adskillige ærede Medlemmer i denne Sal; jeg tror endda ikke, der er nogen til Stede, undtagen han er Medlem af den interparlamentariske Union,

hvis Maal er Ophævelse af Krig, og som altsaa vil være med til at føre Krig imod Krig, men som bare er ganske uklar over, hvorledes denne Krig skal føres.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) talte baade i sit første Foredrag og i Aften mod Socialdemokraternes Standpunkt og mod de radikales Standpunkt, og i sit første Foredrag sagde det ærede Medlem, at han vilde gaa ud fra, at der ogsaa hos hans Modstandere var ædle Motiver; han vilde ikke udgive vort Standpunkt for at være dikteret af mindre patriotiske Grunde end de, der have dikteret hans eget Standpunkt. Respekt for enhver ærlig Anskuelse, det var det ærede Medlems Mening. Men det er ikke alle, der se saaledes paa det. Det ærede Medlem fra Maribo (Chr. Reventlow) havde, naar man læser hans Tale og hørte hans Tale, nærmest kun Latter og Foragt for Socialdemokraternes Afrustningsforslag, længer er han nu ikke kommen. Det ærede Medlem mindede mig for Resten en hel Del om Jacob von Thybo, da han vilde løbe Storm mod Brabant, dette ærede Medlem synes nemlig at kunne gøre det hele af paa een Gang: Socialdemokraternes Forslag er kun til Latter og Genstand for Foragt. Han burde vide, at Udlandets Arbejdere netop have læst dette Forslag med stor Interesse og have anerkendt, at her for første Gang foreligger en tydelig Udtalelse fra et Lands Socialdemokrati om, hvorledes man skal stille sig lige overfor Spørgsmaalet om Krig og Fred. Han vilde saa langt fra at sige, at man skulde ofre Latter paa dette Forslag, maaske snarere give sig til at undersøge, hvilke Motiver det er, der have foranlediget, at et saadant Forslag er kommet til at ligge paa Tingets Bord, og han vilde faa en Erkendelse af, at den Dag er nær — for hver Dag, der gaar, rykker man den Erkendelse nærmere og nærmere —, da Folkene ikke blot maa ønske Afrustning, men ville blive tvungne til Afrustning. Derom er der ingen Tvivl.

Der er en anden Mand, der har udtalt sig i lignende Retning, med en vis Overlegenhed overfor det Standpunkt, som Socialdemokraterne og alle Ikke-Forsvarsvenner af Højres Skole have indtaget. Det er en Dr. polit. Wieth-Knudsen, der har talt i Kvindernes Forsvarsforening. Han siger — og Talen foreligger i en Pjece —, at Haabet om Freden er beskæmmende, Tillid til Fjenden landsforræderisk, Paastanden om Mangel paa